

32004R0806

L 143/40

URADNI LIST EVROPSKE UNIJE

30.4.2004

UREDBA (ES) št. 806/2004 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
z dne 21. aprila 2004
o spodbujanju enakosti spolov pri razvojnem sodelovanju

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

načela enakosti spolov, ga je treba kombinirati s posebnimi ukrepi v korist žensk vseh starosti.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 179 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Milenijski razvojni cilji Združenih narodov zahtevajo enakost spolov in okrepitev vloge žensk s postavitvijo jasnih ciljev na izobraževalnem področju, ki naj bi bili uresničeni najpozneje do leta 2015.
- (2) Dve tretjini otrok, ki ne obiskujeta šole, so deklice. Stopnja vpisa v šolo je pri deklicah še vedno nižja od tiste za dečke in delež prekinitve šolanja je višji pri deklicah.
- (3) Člen 3(2) Pogodbe določa, da si Skupnost pri vseh prej navedenih dejavnostih, tudi pri politiki razvojnega sodelovanja, prizadeva, da bi odpravila neenakost in spodbujala enakost moških in žensk.
- (4) Nesorazmerni večji delež ljudi na svetu, ki živi v revščini, so ženske. Zato je spodbujanje enakosti spolov pomembno za vedno bolj razširjen cilj zmanjšanja revščine do leta 2015.
- (5) Priznava se pomembnost enakosti spolov žensk in moških vseh starosti za učinkovit in uspešen boj proti revščini. Da bi dosegli cilj enakosti spolov v okviru strategije vključitve

- (6) Prispevek žensk k razvoju se dosega kljub številnim oviram, s katerimi se omejuje rezultat njihovega dela in zmanjšujejo koristi za ženske same in za družbo kot celoto. Glede na pomembno vlogo, ki jo igrajo ženske na področju gospodarstva, družbe in okolja v državah v razvoju, se po svetu vedno bolj uveljavlja spoznanje, da je njihova polna udeležba brez diskriminacije nujno potrebna za trajnosten in uspešen razvoj.

- (7) Skupnost in njene države članice so bile podpisnice deklaracije in izhodišč za ukrepanje četrte svetovne konference o ženskah v Pekingu leta 1995, v katerih se je poudarjala potreba po ukrepanju proti oviram po vsem svetu in na katerih je temeljila vključitev načela enakosti spolov kot strategija za spodbujanje enakosti spolov.

- (8) Konvencija Združenih narodov o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk šteje diskriminacijo žensk za oviro pri razvoju in podpisnice konvencije se strinjajo, da se ta diskriminacija odpravi z uporabo vseh ustreznih sredstev.

- (9) Uredba Sveta (ES) št. 2836/98 z dne 22. decembra 1998 o vključitvi vprašanja spolov v razvojno sodelovanje ⁽²⁾ si prizadeva za podpiranje vključitve analize enakosti spolov na vseh področjih politik razvojnega sodelovanja in za podpiranje in olajšanje vključitev ukrepov, ki obravnavajo glavne razlike med spoloma. Zagotavlja, da se enakost spolov spodbuja v nacionalnih načrtih, pripravljenih za izvajanje glavnih elementov izhodišč za ukrepanje, sprejetih v Pekingu. Veljavnost te uredbe je potekla 31. decembra 2003.

⁽¹⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 18. decembra 2003 (še ni objavljeno v Uradnem listu), skupno stališče Sveta z dne 19. februarja 2004 (še ni bilo objavljeno v Uradnem listu) in stališče Evropskega parlamenta z dne 30. marca 2004 (še ni bilo objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ UL L 354, 30.12.1998, str. 5. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 284, 31.10.2003, str. 1).

(10) Izjava Sveta in Komisije o politiki razvoja Evropske skupnosti, sprejeti dne 10. novembra 2000, navaja, da je enakost spolov presečna naloga.

(11) Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z dne 21. junija 2001 o akcijskem programu o vključitvi načela enakosti spolov v razvojnem sodelovanju Skupnosti določa okvir za izvajanje te vključitve. Ta akcijski program je odobril Svet v svojih zaključkih dne 8. novembra 2001.

(12) Evropski parlament je v svoji resoluciji dne 25. aprila 2002 ⁽¹⁾ 1 o akcijskem programu poudaril svojo zavezo glede vključitve načela enakosti spolov kot pristopu za pospeševanje doseganja cilja enakosti spolov in za izboljšanje položaja žensk v državah v razvoju.

(13) Ta uredba določa za celotno trajanje programa finančni okvir, ki je v smislu točke 33 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 6. maja 1999 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in izboljšanju proračunskih postopkov ⁽²⁾ glavni referenčni okvir za proračunski organ med letnim proračunskim postopkom. Na splošno naj bi financiranje v okviru razvoja ES prispevalo tudi k enakosti spolov kot presečni nalogi.

(14) Ukrepi, potrebni za izvajanje te uredbe, bi morali biti sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za izvajanje izvedbenih pooblastil, prenesenih na Komisijo ⁽³⁾.

(15) Ker države članice ne morejo v zadostni meri doseči cilja predlaganega dejanja, namreč spodbujanja enakosti spolov v razvojnem sodelovanju, in je ta cilj mogoče lažje doseči na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne sega preko tistega, kar je potrebno za doseg tega cilja.

SPREJELI NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

PODROČJE UPORABE

Člen 1

1. Namen te uredbe je izvajanje ukrepov za spodbujanje enakosti spolov v politikah razvojnega sodelovanja Skupnosti, strategijah in intervencijah.

V ta namen oskrbi Skupnost finančno pomoč in ustrezno strokovno znanje za spodbujanje enakosti spolov pri vseh politikah razvojnega sodelovanja in intervencijah v državah v razvoju.

2. Podpora Skupnosti naj bi dopolnila in okreplila politike in zmogljivosti držav v razvoju, pa tudi pomoč, ki se zagotovi v okviru drugih instrumentov razvojnega sodelovanja.

Člen 2

Za namene te uredbe:

(a) „vključitev načela enakosti spolov“ zadeva načrtovanje, (re)organizacijo, izboljšavo in ovrednotenje političnih postopkov, tako da običajno sodelujoči akterji vključijo perspektivo enakosti spolov v vse razvojne politike, strategije in intervencije, na vseh ravneh in na vseh stopnjah;

(b) Za spodbujanje enakosti moških in žensk v praksi se lahko posebni ukrepi nadaljujejo ali vpeljejo s ciljem, da se preprečijo ali izravnajo prikrajšanosti, povezane s spolom; takšni ukrepi morajo biti v prvi vrsti usmerjeni v izboljšanje položaja žensk na področju, ki je zajeto v tej uredbi.

Člen 3

Cilji, ki so zastavljeni s to uredbo, v skladu s ciljem spodbujanja enakosti spolov in krepitve vloge žensk, kakor je bilo podrobno opredeljeno v milenijskih razvojnih ciljeh Združenih narodov, Konvenciji Združenih narodov o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, Pekinški deklaraciji in izhodiščih za ukrepanje, sprejetih na četrti svetovni konferenci o ženskah, rezultatu posebnega zasedanja Generalne skupščine, ki je potekalo pod naslovom

⁽¹⁾ UL C 131, 5.6.2003, str. 153.

⁽²⁾ UL L 172, 18.6.1999, str. 1. Sporazum, kakor je bil spremenjen s Sklepom 2003/429/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 147, 14.6.2003, str. 25).

⁽³⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

„Ženske 2000: enakost spolov, razvoj in mir za enaindvajseto stoletje“, so naslednji:

- (a) podpiranje vključitve načela enakosti spolov na vseh področjih razvojnega sodelovanja v povezavi s posebnimi ukrepi v dobro žensk vseh starosti, zato da se spodbudi enakost spolov kot pomemben prispevek k zmanjšanju revščine;
- (b) podpiranje domačih javnih in zasebnih zmogljivosti v državah v razvoju, ki lahko prevzamejo lastno odgovornost in pobudo pri spodbujanju enakosti spolov.

Člen 4

1. Za financiranje na področju spodbujanja enakosti spolov se upoštevajo zlasti naslednji ukrepi:

- (a) podpiranje posebnih ukrepov v povezavi z možnostmi žensk, da imajo dostop do virov in storitev ter vplivajo nanje, zlasti na področjih izobraževanja in usposabljanja, zdravstva, gospodarskih in socialnih dejavnosti, zaposlovanja in infrastrukture, in da so udeležene v procesih političnega odločanja;
- (b) pospeševanje zbiranja, razširjanja, analize in izboljšave statistike, specifične za spol in starost, pa tudi razvoja in razširjanja metodologij, smernic, vmesne in naknadne presoje vplivov na spol, tematskih študij, kakovostnih in količinskih kazalnikov ter drugih operativnih instrumentov;
- (c) podpiranje ozaveščanja in zagovarjanja ter vzpostavitve mrež interesnih skupin na področju enakosti spolov;
- (d) podpiranje ukrepov za krepitev institucionalnih in operativnih zmogljivosti ključnih interesnih skupin v razvojnem procesu v partnerskih državah, recimo zagotovitev strokovnjakov za družbeno konstrukcijo spolov, usposabljanje in tehnična pomoč.

2. V okviru ukrepov iz odstavka 1 se lahko financirajo naslednji instrumenti:

- (a) metodološke in organizacijske študije o vključitvi načela enakosti spolov glede na vse starostne skupine;
- (b) tehnična pomoč, vključno s presojo vplivov na spol, izobraževanje, usposabljanje, vključitev v informacijsko družbo ali druge storitve;

(c) dobave, revizije in misije za ocenjevanje in spremljanje.

3. Financiranje Skupnosti lahko pokriva:

- (a) naložbene projekte razen nakupa nepremičnin in
- (b) obratovalne stroške upravičenega organa, vključno s tekočimi upravnimi in vzdrževalnimi stroški, ki ne smejo presežati predvidenih stroškov za upravne izdatke.

Dodatki za obratovalne stroške se postopno zmanjšujejo.

Člen 5

Pri izboru in izvajanju dejavnosti iz člena 4(1) je treba usmeriti pozornost zlasti na naslednje:

- (a) ukrepe intervencij in programov, ki kažejo na učinkovanje katalizatorjev in multiplikatorjev, da bi na široko podprli strategijo vključitve načela enakosti spolov pri intervencijah Skupnosti;
- (b) krepitev strateškega partnerstva in spodbujanje čezmejnega sodelovanja, ki krepiti zlasti regionalno sodelovanje na področju enakosti spolov;
- (c) ukrepi stroškovne učinkovitosti in trajnostnega razvoja pri oblikovanju in načrtovanju ukrepov;
- (d) jasna opredelitev in spremljanje ciljev in kazalnikov;
- (e) prizadevanje za spodbujanje sinergij s politikami in programi, katerih cilj je krepitev reproduktivnega in spolnega zdravja ter s tem povezanih pravic in boleznih revščine, zlasti programi HIV/AIDS, ukrepi za boj proti nasilju, problemi glede deklic, izobraževanje in usposabljanje žensk vseh starostnih skupin, starejši ljudje, okolje, človekove pravice, preprečitev konfliktov, demokratizacija in udeležba žensk v procesih političnega, gospodarskega in socialnega odločanja;
- (f) vključitev načela enakosti spolov na šestih prednostnih področjih razvojne politike ES;

- (g) pomembnost usmerjanja posebne pozornosti na izobraževanje deklic in na dejstvo, da bi se lahko položaj neenakih možnosti za deklice odpravil, tako da se zaposlijo in usposobijo lokalne učiteljice.
- (e) mednarodne organizacije, kakršne so Združeni narodi in njihove agencije, sredstva in programi, pa tudi razvojne banke, finančne ustanove, globalne pobude, mednarodna javna/zasebna partnerstva;
- (f) ustanove in univerze, ki se ukvarjajo z raziskovanjem in razvojnimi študijami.

POGLAVJE II

IZVAJANJE POMOČI

Člen 6

1. Finančna podpora se skladno s to uredbo dodeljuje v obliki povratnih sredstev ali pogodb.

2. Nepovratna sredstva, ki lahko pokrijejo celotne stroške ukrepa, se dodelijo samo takrat, kadar se pokaže, da so bistvenega pomena za izvajanje ukrepa razen ukrepov, ki so posledica izvajanja finančnih sporazumov s tretjimi državami, ali tistih, ki jih vodijo mednarodne organizacije. V drugih primerih se išče finančni prispevek upravičencev, opredeljenih v členu 7. Pri podrobni opredelitvi zneska zelenega prispevka se upoštevajo zmogljivosti zadevnih partnerjev in vrsta zadevnega postopka.

3. Pogodbe z upravičenci lahko pokrijejo financiranje njihovih operativnih izdatkov skladno s členom 4(3)(b).

4. Dodelitev finančne pomoči skladno s to uredbo lahko vključuje sofinanciranje z drugimi donatorji, zlasti z državami članicami, Združenimi narodi in mednarodnimi ali regionalnimi razvojnimi bankami ali finančnimi ustanovami.

Člen 7

1. Partnerji, upravičeni do finančne podpore v okviru te uredbe, so naslednji:

- (a) upravni organi oblasti in agencije na nacionalni, regionalni in lokalni vladni ravni;
- (b) lokalne skupnosti, nevladne organizacije, zlasti tiste, ki delujejo na področju enakosti spolov, ženske organizacije, organizacije, ki temeljijo na skupnosti, sindikati in druge splošnokoristne fizične in pravne osebe;
- (c) lokalni zasebni sektor;
- (d) regionalne organizacije;

2. Brez poseganja v odstavku 1(e) je finančna pomoč Skupnosti v obliki nepovratnih sredstev na voljo partnerjem, katerih glavna pisarna je v državi članici ali v tretji državi, ki je upravičena ali potencialno upravičena do pomoči Skupnosti v okviru te uredbe, pod pogojem, da je ta urad dejanski center, ki izvaja poslovne dejavnosti. V izjemnih primerih je ta sedež lahko v drugi tretji državi. Prednost bo dana domačim strukturam, ki lahko odigrajo svojo vlogo pri razvoju lokalnih zmogljivosti glede na spol.

Člen 8

1. Kadar za dejavnosti veljajo finančni sporazumi med Skupnostjo in državo prejemnico, takšni sporazumi določajo, da Skupnost poravnava plačilo davkov, carin ali katerih koli drugih dajatev.

2. V vseh finančnih sporazumih, sporazumih o nepovratnih sredstvih ali pogodbah, sklenjenih skladno s to uredbo, je določeno, da Komisija in Računsko sodišče opravita pregled na kraju samem skladno z običajnimi postopki, ki jih določi Komisija po veljavnih določbah, zlasti tistih iz finančne uredbe za splošni proračun Evropskih skupnosti ⁽¹⁾.

3. Potrebni ukrepi se sprejmejo, da se poudari narava pomoči Skupnosti, ki se zagotovi po tej uredbi.

Člen 9

1. Udeležba pri razpisih za zbiranje ponudb in dodelitvi javnih naročil je pod istimi pogoji na voljo vsem fizičnim in pravnim osebam držav članic, enakopravnih držav in vseh držav v razvoju. Na voljo je drugim tretjim državam pod pogojem vzajemnosti. Lahko se razširi na druge tretje države v izjemnih in ustrezno utemeljenih okoliščinah.

2. Dobave morajo imeti izvor v državah članicah, državah upravičenkah ali drugih državah v razvoju. V primerih iz odstavka 1 so dopustne tudi dobave z izvorom v drugih tretjih državah.

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 248, 16.9.2002, str. 1).

Člen 10

1. Da se zavarujejo cilji skladnosti in komplementarnosti iz Pogodbe ter zagotovi najvišja učinkovitost teh dejavnosti kot celote, lahko Komisija sprejme vse potrebne koordinacijske ukrepe, zlasti:

(a) vzpostavitev sistema za sistematično izmenjavo in analizo informacij o financiranih dejavnostih in tistih dejavnostih, ki jih Skupnost in države članice predlagajo, da se financirajo;

(b) usklajevanje teh dejavnosti na kraju samem z rednimi sestanki in izmenjavo informacij med predstavniki Komisije in držav članic v državi prejemnici, lokalnimi organi in drugimi decentraliziranimi organi.

2. Komisija naj bi sprožila vprašanje spola kot stalne točke dnevnega reda na sestankih med predstavniki Komisije, državami članicami in državami partnericami, da bi povečali ozaveščenost glede vprašanj spola na novih področjih razvojnega sodelovanja.

3. Komisija upošteva izkušnje držav članic, drugih donatorjev in držav partneric na področju vključitve načela enakosti spolov in krepitve vloge žensk.

4. Komisija lahko skupaj z državami članicami sprejme katero koli pobudo, ki je potrebna za zagotovitev ustreznega usklajevanja z drugimi zadevnimi donatorji, zlasti tistimi, ki sestavljajo del sistema Združenih narodov.

POGLAVJE III**FINANČNE DOLOČBE IN USTREZNI POSTOPKI ODLOČANJA****Člen 11**

1. Finančni okvir za izvajanje te uredbe za obdobje od 2004 do 2006 se določi na 9 milijonov evrov.

2. Letno dodeljena proračunska sredstva odobri proračunski organ v mejah finančnega načrtovanja.

Člen 12

1. Komisija je odgovorna za pripravo strateških programskih smernic, v katerih so opredeljeni ukrepi sodelovanja Skupnosti z navedbo merljivih ciljev, prednosti, skrajnih rokov za posebna

področja ukrepov, podmen in pričakovanih rezultatov. Programiranje se izvede v obliki večletnih usmeritvenih programov.

2. V okviru skupnega sestanka odborov iz člena 14(1) se letna izmenjava mnenj o splošnih smernicah za ukrepe, ki jih je treba opraviti, izvede enkrat na leto na podlagi predstavitve predstavnika Komisije.

Člen 13

1. Komisija je odgovorna za preverjanje, sklepanje in upravljanje dejavnosti iz te uredbe skladno s proračunskimi in drugimi veljavnimi postopki ter zlasti s tistimi, ki so določeni v finančni uredbi.

2. Delovni program se sprejme po postopku iz člena 14(2).

Člen 14

1. Komisijo podpira geografski odbor, ki je pristojen za razvojna vprašanja.

2. Kadar je navedeno sklicevanje na ta odstavek, se uporabita člena 4 in 7 Sklepa 1999/468/ES ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Obdobje, opredeljeno v členu 4(3) Sklepa 1999/468/ES, se določi na 45 dni.

3. Odbor sprejme poslovnik.

POGLAVJE IV**POROČILA****Člen 15**

1. Po poteku vsakega proračunskega leta Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu svoje letno poročilo o razvojni politiki ES, informacije o financiranih ukrepih v tem letu in sklepe Komisije o izvajanju te uredbe v predhodnem proračunskem letu.

Povzetek vsebuje zlasti podatke o prednostih, slabostih in rezultatih ukrepov, o tistih akterjih, ki so jim bila dodeljena naročila za izvajanje ukrepov, in pa rezultate o ovrednotenju določenih ukrepov, ki so ga opravili neodvisni izvedenci.

2. Eno leto pred potekom te uredbe Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu neodvisno poročilo o oceni izvajanja te uredbe, da se ugotovi, ali so bili cilji doseženi, in da se določijo smernice za povečanje učinkovitosti prihodnjih dejavnosti. Na podlagi tega poročila o oceni lahko Komisija pripravi predloge za prihodnjo uporabo te uredbe in po potrebi predloge za njeno spremembo.

Člen 16

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se do 31. decembra 2006.

V Strasbourgu, 21. aprila 2004

Za Evropski parlament

Predsednik

P. COX

Za Svet

Predsednik

D. ROCHE